

37. Stichting Natuur en Landschap Zuid Limburg

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
T.a.v. dhr. H. Bleker, Staatssecretaris van Economische zaken
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Betreft: bezwaar tegen recente voorgenomen maatregelen in het kader van de nieuwe 'Wet Natuur'

Stevensweert, 11 November 2011

Geachte heer Bleker,

Stichting Natuur en Landschap Zuid Limburg wil middels deze brief van de gelegenheid gebruik maken om bezwaar in te dienen tegen twee belangrijke wijzigingen die in de nieuwe concept-Natuurwet staan. Dit betreft enerzijds de plannen om de das te degraderen van een strikt beschermd diersoort naar een aanzienlijke lagere beschermende status. Anderzijds betreft dit de plannen om de plezierjacht uit te breiden met een aantal diersoorten en jacht in de Natura-2000 gebieden te legaliseren. Beide plannen en onze bezwaren hiertegen worden in de volgende alinea's van deze brief uitgewerkt.

1. Degradatie das van strikt beschermd diersoort naar 'zorgplicht'

In tegenstelling tot de nu nog huidige wet (Flora- en faunawet, artikel 75; bijlage I) waarin de das strikt beschermd wordt, verdwijnt deze bescherming in de huidige nieuwe concept wet 'Wet Natuur' waarin de das alleen een 'zorgplicht' krijgt (artikel 1.8) en een verbod op 'opzettelijk doden' (art. 3.11)

Stichting Natuur en Landschap Zuid-Limburg is het absoluut niet eens met dit besluit en deze degradatie van de das. In de periode van 1980 tot heden is door de overheid in samenwerking met landelijke als regionale natuurbeschermingsorganisaties, de agrariërs en niet te vergeten de landelijke stichting 'das en boom' en de vele lokale dassenstichtingen hard gewerkt aan een beschermingsprogramma voor de das en zijn biotoop. Dit heeft geresulteerd in een toename van de dassenpopulatie van bijna uitgestorven diersoort (1980) tot een stabiele populatie van +/- 5000 soorten (2011). Juist omdat de das geen Habitatrictlijn-soort is binnen Europa (omdat de das in andere Europese landen i.t.t. ons dichtbevolkt en dichtgebouwd Nederland veel meer natuurgebieden, ruimte en rust tot zijn beschikking heeft), is hij in Nederland strikt beschermd geweest volgens de huidige wetgeving. Hierin moeten ontheffingen voor een noodzakelijke ingreep of verandering in het leefgebied van de das royaal worden gecompenseerd, kunnen boeren gebruik maken van een zogenaamde gedoogovereenkomst (financiële compensatie voor hun verlies aan opbrengst van gewassen of andere schade aan akkers door overheid en het faunafonds) en wordt de belasting van het gebied waarin zich dassenburchten bevinden door eventuele werkzaamheden of recreatieve activiteiten streng getoetst, gecontroleerd en eventueel gehandhaafd. Een laatste prachtige beschermingsmaatregel is de realisatie van de vele dassenvoorzieningen (dassentunnels en rasters) die in de afgelopen decennia zijn geplaatst rondom veel leef-en foerageergebieden van de das, ter reductie van het aantal verkeersslachtoffers.

De mogelijke degradatie naar 'zorgplicht' vernietigt al deze beschermende maatregelen voor de das en zijn leefgebied. Subsidies voor agrariërs verdwijnen, waardoor deze maatregelen gaan nemen om schade aan hun gewassen door dassen te voorkomen. Onderhoud aan bestaande- en ontwikkeling van nieuwe dassenvoorzieningen om verkeersslachtoffers te beperken wordt vanwege de forse bezuinigingen niet meer mogelijk. Incidentele verstoringen (door recreanten, sporters, crossers etc.) aan dassenburchten en dassenvoorzieningen zijn niet meer strafbaar. Planologische projecten (bijvoorbeeld het verbinden EHS-gebieden en de huidige ontwikkeling van Natura-2000 gebieden) die

de huidige populaties en biotopen beschermen en juist ten gunste ontwikkelen, zullen sterk worden gereduceerd of worden stopgezet, waardoor vele dassenburchten en populaties enorm kwetsbaar worden en blootgesteld worden aan vele negatieve effecten.

We hopen u middels bovenstaande motivatie overtuigd te hebben van ons bezwaar om de status 'strikt beschermd' voor de das te verlagen naar 'zorgplicht'. U dient zich derhalve ook te realiseren dat bij het uiteindelijk aannemen van deze wetsveranderingen, de dassenpopulaties in korte tijd zullen afnemen tot het niveau van 1980, waarin de das een bedreigd diersoort in Nederland was. Dit betekent dat u dan door Europese regelgeving, buiten een forse boete, verplicht bent om weer beschermende maatregelen voor de das op te stellen. Een gedeelte van dat geld en deze energie kunnen we toch beter nu gebruiken om de huidige Natuurwetten aan te houden en te investeren in ons landschap en onze natuur ?!

2. Uitbreiding diersoorten voor (plezier) jacht en legalisering jacht in Natura-2000 gebieden

Uit het recente krantenartikel met als titel: 'Bleker: plezierjacht op hert' (Dagblad de Limburger, vrijdag 7 oktober 2011) blijkt dat u in de nieuwe Natuurwet voornemens bent, om de jachtilijst voor plezierjacht uit te breiden met een aantal diersoorten, waaronder damherten, edelherten, reeën, wilde zwijnen en sommige beschermende ganzen. Tevens stelt u middels deze nieuwe wet voor om ook jacht gedurende het jachtseizoen toe te staan in de beschermde Natura-2000 gebieden. Stichting Natuur en Landschap adviseert u dringend deze nieuwe aanpassingen te vernietigen en de huidige regelgeving in de nu nog bestaande natuurwetten over te nemen in de nieuwe wet natuur.

2.1 Uitbreiding jachtilijst voor (plezier)jacht:

Een gevolg van de uitbreiding van de jachtilijst van met name de grotere diersoorten (herten, reeën en zwijnen) is dat de verhoudingen in een biotoop enorm verstoord worden. Omdat deze dieren in veel kleinere hoeveelheden binnen een bepaald gebied voorkomen dan bijvoorbeeld de kleinere soorten (konijnen, hazen en fazanten), is een logisch gevolg dat door 'plezierjacht' binnen korte tijd een natuurgebied wordt leeggeschoten door (plezier)jagers. Hierdoor zal de betreffende fauna in een gebied dat voorheen in een ecologisch evenwicht was, nu fors afnemen of misschien wel helemaal verdwijnen. Wij zien in ons werkgebied (Zuid-Limburgse Heuvelland met de typische gevarieerde hellingen en dalen, de beekdalen en de hellingbossen) momenteel een goede balans tussen faunapopulaties en jacht. De communicatie en samenwerking tussen Natuurbeschermingsorganisaties, agrariërs en de provincie Limburg werkt prima volgens de huidige Natuurbeschermingswet. Op deze manier wordt enerzijds geprobeerd om de wildstand in de gebieden zo optimaal mogelijk te houden (stimulatie van faunaontwikkeling, bij te grote populaties of overlast: gereguleerd afschot door erkende jagers in samenwerking met de bovengenoemde organisaties) en anderzijds worden de lokale agrariërs, die ook in belangrijke mate mede verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit en het onderhoud van het landschap, tegemoet gekomen door het uitkeren van schadevergoedingen in geval van schade door wild of andere fauna.

2.2 Jacht in Natura-2000 gebieden:

Gezien het feit dat deze gebieden strikt beschermd worden volgens Europese richtlijnen, zal een nationale aanpassing en verandering aan deze Europese Natuurbeschermingswet eerst internationaal goedgekeurd moeten worden. In de nog bestaande Natuurwet mag in deze gebieden niet gejaagd worden. We adviseren u dan ook om dit verbod eveneens in te voeren in de toekomstige Natuurwet. Op deze manier wordt niet alle wild blootgesteld aan jacht, en kunnen ze beschutting opzoeken in deze gebieden als aan de randen gejaagd wordt gedurende het jachtseizoen. Op deze manier wordt gestreefd naar een zo optimaal mogelijke en gezonde populatie van ieder soort. Jacht toestaan in een Natura-2000 gebied betekent ook een verstoring van rust en van vegetatie en flora. Terugkomend op ons werkgebied in Zuid Limburg (waarvan de unieke Zuid-Limburgse hellingbossen de belangrijkste zijn, zeker ten aanzien van deze probleemstelling), zullen jagers dus onbeperkt toegang krijgen tot deze gebieden. Nu mag men zich nog uitsluitend op wegen

en voetpaden begeven in deze gebieden en kan de specifieke flora ter plekke in de tussenliggende bosdelen of weilanden onverstoord rusten, foerageren of vluchten. Jacht in deze gebieden toestaan betekent dus het einde van rust en een forse achteruitgang van flora en fauna.

3. De Nieuwe wet Natuur:

Een aantal punten uit deze wet waar wij een andere gedachte over hebben:

1. In de nieuwe vereenvoudigde Natuurwet wordt van de nu beschermde natuurgebieden en soorten, die al in de vorige wet met pijn en moeite werden 'beschermd', deze bescherming afgenomen. De bijdrage aan de balans tussen ecologie en economie is dus in dit geval absoluut onjuist. We vragen u vriendelijk deze beschermde soorten en gebieden weer terug op te nemen in de nieuwe wet.
2. De enorme onduidelijkheden in de concept wet behoeven verbetering en aanscherping. Dit om tot 1 duidelijk uiteindelijk beleid te komen voor alle overheden en provincies en ambtenaren in het werkveld.
3. Volgens internationale verplichtingen moet u tegemoet komen aan de totale bescherming van de gehele inheemse flora en fauna en hun natuurlijke verspreidingsgebieden in ieder land. De huidige concept wet voldoet daar absoluut niet aan. Deze concept wet heeft nu als uitgangspunt om wereldwijd- of Europees bedreigde soorten slechts in bepaalde gebieden in stand te houden en of te beschermen. We verzoeken u dan ook om aan deze internationale verplichtingen tegemoet te komen en voldoende 'zorgplicht' te dragen voor de gehele inheemse flora en fauna en hun natuurlijke verspreidingsgebieden en of habitat.

Tenslotte:

Stichting Natuur en Landschap Zuid-Limburg gaat er van uit dat u ons bezwaarschrift/zienswijze met de bijbehorende motivatie serieus zult overwegen en tot betere oplossingen en aanpassingen in de uiteindelijke nieuwe Natuurwet zult komen in vergelijking met die in de concept Natuurwet. Dit ten aanzien van de beschermende status van de das en de uitbreiding van jachtlijst en jachtgebieden en de overige zaken, beschreven in punt 3.

In tijden waarin fors bezuinigd moet worden, moet toch ook geld zijn voor innovatie en duurzaamheid. Zeker in het kader van de klimaatsverandering en de daarmee gepaard gaande problemen in de natuur, de landbouw en de gezondheidszorg, is duurzaam investeren in natuur en milieu, ook in economisch slechtere tijden, een must voor iedere regering.

Graag zouden wij een ontvangstbevestiging van deze brief willen ontvangen.

In afwachting van uw antwoord verblijf ik met vriendelijke groeten,

Stichting Natuur en Landschap Zuid Limburg

██████████
██████████
██████████

Een kopie van deze brief is verzonden aan:

- Milieufederatie Limburg [REDACTED]
- Natuurmonumenten [REDACTED]
- Natuurmonumenten Regio Noord-Brabant en Limburg, [REDACTED]
- Stichting Limburgs Landschap [REDACTED]
- Stichting Das en Boom [REDACTED]
- Dassenstichting Zuid-Limburg [REDACTED]
- Milieudefensie [REDACTED]
- Instandhouding Kleine Landschapselementen (IKL) Limburg [REDACTED]
- Wereld Natuur Fonds [REDACTED]
- Provincie Limburg t.a.v:
 - * Gedeputeerde [REDACTED], portefeuillehouder 'Natuur en Landschap'
 - * Statenfractie CDA [REDACTED]
 - * Statenfractie PVV [REDACTED]
 - * Statenfractie VVD [REDACTED]
 - * Statenfractie PvdA [REDACTED]
 - * Statenfractie SP [REDACTED]
 - * Statenfractie GroenLinks [REDACTED]
 - * Statenfractie D66 [REDACTED]
 - * Statenfractie 50PLUS [REDACTED]
 - * Onafhankelijke Statenfractie Limburg, [REDACTED]